

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főttér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Hirdetéseket
a kiadónival mérsékelt árjegyzék szerint számít
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttér petit sora 30 kr.

Napszámos-adó.

Az 1892-iki téli országgyűlési képviselőválasztások alkalmával, midőn nálunk Hock János urat választották meg képviselőül, olyan lelkesült hívei nem voltak a nevezett képviselő urnak a csongrádi polgárság között, mint a napszámosok. Ugy annyira, hogy megválasztását egyedül annak köszönheti, hogy a választás tél-víz idején történt, akkor, midőn az ország különböző részein dolgozó napszámosok itt hon, családjuk körében, az évi munka fáradságait pihenték.

Hock János ur szép szavainak, gyújtó szónoklatának, legjobban felültek a napszámosok. Ezek Hock ur minden szavát arany igazságnak vették és azt gondolták, hogy Hock ur az ő keserves sorsukat is jobbra fordítja. Azt gondolták, hogy az esetben, ha Hock urat győzelemre segítik, ha a Hock-párt fogja kormányozni Csongrád városát, a szegény napszámos élete is csupa méz-édes lesz.

A napszámosok voltak azok, akik a közvéleményt képviselték. Már pedig, tudvalevő dolog, hogy a közvélemény a mi választóinkat annyira befolyásolja, hogy az alól magokat

felszabadítani vagy túl tenni nem képesek. Tehát mi, a kik a választási izgalmas napokat átértük, a kik a választási mozgalmakat figyelemmel kísértük, határozottan állítjuk, hogy Hock ur képviselői mandátumát egyedül a szegény néposztálynak, a napszámosoknak köszönheti. De egyúttal az a párt, a mely a képviselőválasztások után uralomra jutott városunkban, ugyanesak községünk napszámosainak köszönheti létét.

Csodálatos, hogy annak a t. pártnak, mely a napszámosok segítségével jutott a hatalom polczára, az volt az első teendője, azzal hálálta meg a napszámosok buzgó odaadását, hogy alig tették be lábukat a városháza kapuin, keresztül vitték azt, hogy a napszámosok fejenként 1 frttal járuljanak községi terhek viseléséhez, vagyis fejenként 1 frt községi pótdót fizessenek.

De még csodálatosabb az, hogy a Hockpárt fent érintett határozatát nem jutott eszébe megfellebbezni senkinek, a ki a Hock-párt zászlója alá tartozott, hanem az fellebbezte meg, aki az ellenpárthoz, a Szivák-párthoz tartozott. Ugyanis: lapunk felelős szerkesztője, Éder János községi képviselő volt az, aki abszurdumnak, tartotta a napszámosok megadóztatását

és indokolt kérvényt terjesztett Csongrád megye köztörvényhatóságához, melyben kérte, hogy a községi közgyűlésnek a szegény néposztájt sújtó határozatát semmisítse meg.

A kérvény tárgyalás alá is került a vármegye közgyűlésén, el is verték rajta a port; jóváhagyták a községi képviselőtestület határozatát.

A kérvény ellen Sima Ferenc szállt sikra: aki annyira helyesnek találta a napszámosok megadóztatását, hogy azt az összes vármegye községeiben élő napszámosokra is kérte kiterjeszteni. Azt indítványozta, hogy rendelje el a vármegye közgyűlése, hogy a vármegye minden községeiben adóztassák meg a napszámosokat. Így azután, Sima Ferenc indítványához képest a vármegye közgyűlése el is rendelte az összes községeiben a napszámosok megadóztatását.

Különös, hogy éppen az a Sima Ferenc foglalt áliáspontot a csongrádmegyei napszámosokkal szemben, aki a képviselőválasztási mozgalmak alatt itt is úgy mutatta be magát, mint a nép igaz barátját s annak szószólóját. Sima Ferenc tehát azt cselekedte, a mit megeselekedett a Hockpárt, hogy a nép vállain felemelkedett s azután a népet nem csak hogy a

TÁRGYA.

A Pokol.

— A „Csongrádi Lap” eredeti közleménye. —
Irtá: Szomorj Emil.

Olyan most, a milleniumi kiállítás küszöbén Budapest, mint egy bába készülő tündérszépségű szőke asszony, aki bodros haját fésülve, ragyogó bologságában azon tündöklik, el fog-e hódítani mindenkit, aki reá tekint, elkápráztatja-e azokat, akik közelébe érnek. Pedig tudjuk, hogy meg van győződve töprengésének igazságáról és szépsége önfelédlt tudatában szinte lehetetlen, hogy teljes sikerében csak egy pillanatra is kételkedjék.

De a készülődések közepett jól esik az elábrándozás s mialatt körülte mindenki azon van, hogy a maga picziny segítségével hozzájáruljon a szépség eklatáns diadalához, az asszony maga hallgatagon gyönyörködik az osztatlan sikert megelőző izgalom szenzációjában.

Én Istenem, sokat, nagyon sokat tudnék még önöknek mondani a bodrosfejű, aranszőke asszonyságról, hasábszámra tudnék írni megkapó egyszerűségéről, szépsége varázsáról, szíve minden jóságáról, de hiszen jól ismerik önök is, és immár ismeri min-

denki, bár nemcsak a mi országuokról, de egész Európáról beszélnek.

Nem, nem akarom fölfedezni önöknek Budapestet és nem óhajtók önöknek az ezredéves kiállításról sem szólni. Hiszen itt méltóztatnak majd lenni teljes számban, a legapróbb részletét is látják majd ennek a mi legnevezetesebb ünnepünknek, amely előre vetett fénysugaraival máris bearanyozza az egész láthatárt.

És szinte jól fog esni, hogy e boldog és mindenek fölött vidám ünnepek elragadó árjában akadunk olyan dologra, amely a maga nagy érdekességével, mely és komoly motívumaival egy percére a maga számára is követel valamit az ország lazás érdeklődéséből...

Valljuk be őszintén, hogy merész, sőt vakmerő vállalkozás például egy mulató társaság asztalára egy koponyát odavetni. Hány ember van Magyarországon, aki ezt valaha megeselekedte? Én, fájdalom, egyet sem ösmerek és ha van, legfőképp azt sajnálom, hogy velem nem kísérlette meg veszedelmes experimentumát. De milyen furcsa is lehet! Egy halálfej, amint ott gurul hosszacsőrű, finoman metszett poharak között, amelyekben nem tudom miféle Dextra Dry gyöngyözik. Pedig semmi nincs a dologban. A halálfej nagyon szép valami, csak rideg egy kissé és mindenekfölött igaz tulságosan...

S most engedjék meg nekem, hogy egy

tovagördülő halálfej révén a Pokolról beszélhessek.

A milleniumi esztendőre Budapest főváros olyan látványosságot kap, amelyhez fogható eddigéle nincsen sehoh a világon. A megelevenedett pokol lesz ez. Dante hatalmas fantáziájának megvalósítása. A városligeti fasor legvégén, Márkus műépítész által tervezett kolosszális, kívülről is monumentális palotában ugyanis májustól kezdve megelevenítik Allighieri Dante isteni színjátékának megrendítő részét: a Pokolt.

Ahog a látogató egy félig homályos, temperált levegős folyosón végigmegy, egyszerre barlangszerű nyíláshoz jut, amelyen belépve, megkezdődik az a mesészerű út, amelyet Dante Virgiliusznak a társaságában megtett, minden poklokra keresztül.

A Styx folyó sárgás véres habjai folyának előtte, amelyen Charon kormányozza óriás, a kinlódó lelkekkel szinte rogyásig megtelt ladikját. Halálos rettegés ül minden arcon, menekülni iparkodik férfi és asszony, öreg és fiatal bűnös, mert már látják a pokol vérvörös tátongó száját s elől az örökdő háromfejű Cerberus félelmetes, vérfagyasztó alakját, amint vörös szemével tekint alá és körmeivel szagatja le a lelkekről bőrüket.

S a kapun túl végigmegyünk a hét poklon s minden apró fazist a leghivebben, legmegkapóbban látunk, szakasztott úgy, ahogy Dante harminczhárom énekben megírta. Elöl végtelen sokaságban menekülnek a

faképnél hagyta: hanem esupa halálból megadóztatta.

A napszamosok megadóztatása már csak azért is képtelenség: mert maga az állam vonakodott mind eddig megadóztatni őket. Maga az állam belátja azt, hogy a napszamosok megadóztatása nem csak hogy nem méltányos, de veszélyes is. Hiszen ez által az következnek be, hogy az amugy is munkával megterhelt szegényebb néposztály a szocializmus örvényébe kergettetnék.

De, tárjuk fel mindazon indokokat, melyek bennünket arra vezettek, hogy a napszamosok megadóztatását ellenezzük, ami arra készítetett bennünket, hogy a községi közgyűlés határozatával szemben a napszamosok érdekében álláspontot foglaltunk.

A csongrádi napszamosokat két kategóriába sorozhatjuk. Az egyikbe tartoznak azok: akik kora tavasszal elmennek messze idegen vármegyék területére földmunkát teljesíteni, ezek: a kubikosok. Ezek egész nyáron át a legnehezebb munkát végzik és télen haza hozzák keserves keresményeiket. Télen át mit sem dolgoznak, de nem is dolgozhatnak: mert nincs munka. Így azután amit egész nyáron kerestek, télen felemészítik, úgy annyira, hogy kora tavasszal ismét el kell távoznok, hogy a télre valót bekereshessék.

A másik kategóriába tartoznak a szó-szoros értelemben vett napszamosok. Ezek tavasszal leginkább szőlőmunkát végeznek; keresnek naponként 80 krt. Ezt a 80 krt körülbelül fel is emészti. Junius végén, hogy a téli élelmüket beszerezhessék, elmennek részre, honnét csak augusztus végén kerülnek elő. Egy hónapot igénybe vesz, míg kipihenik magukat s azután kell, hogy legalább egy malacra valót keressenek. Bekövetkezik a tél — mely idő alatt a mit a részen kerestek elfogy; de elfogy a malac is. Így azután tavasszal ismét előlrol kezdik életmódjukat.

Hát azt kérdezzük: méltányos, igazságos ezeket az embereket csak egy fillérrel is megadóztatni? Hiszen ha ezeket 1 frttal megadóztatják, hát a mindennapi kenyerükből vesznek el egy darabot, vagy éppen éhezni gyereket fosztják meg a betévi falatjától.

Hogy mennyire igazunk volt akkor, midőn a napszamosok megadóztatását ellenezzük: kitént a f. hó 12-én tartott közgyűlésből. Ott bejelentette Holczer Adolf II-od jegyző ur, hogy 600 olyan napszamosat adóztattak meg, a kik semmi ingatlannal nem bírtak és a 600 közül, csak 300 on bírtak behajtani az 1 frt községi pótdót és így: 300 frtot törölni volt kénytelen a t. községi közgyűlés.

Ebből kifolyólag, kérdezzük, hogy akármilyen súlyos körülmények közt élünk; akár hogy nyögünk is a majdnem elviselhetetlen községi terhek alatt: érdemes-e azért a rongyos 300 frtért, mely az adófizetők terhén egy fillérnyit sem könnyít, azokat a földhöz ragadt szegény embereket végrehajtásokkal zaklatni?

Hát bizony nem érdemes. Bánjunk velők méltányosan. Elég teher azoknak a szegénység; ne terheljük, ne zaklassuk őket azért a pár forintért. Legyünk hozzájuk méltányosabbak, mint a Hók-párt, mely nem kimélte őket; mely közreműködésüket megadóztatásukkal hálálta meg. Vegyük le a terhet nyakukról! Töröljük el végképen a napszamos adót!

UJDONSÁGOK.

— **Sikkasztó közpénztáros.** A dorozsmai főszolgabíró távirati megkeresésére, az alispán Albertényi Antal várm. főszámvevőt ki küldte Kistelekre, az ottani községi közpénztár szakzerű megvizsgálása céljából, miután a pénztárkezelő Mayer Sándor közpénztárnokkal szemben esetleg a sikkasztás ténye is fentforog. A vizsgálat eddig nem csupán hogy igazolta a főszolgabíró gyanúját, de sőt beigazolást nyert kétségtelenül az is, hogy közpénzek elsikkasztásán fölül még a közokirathamisítás bűncsele-

ménye is terheli a közpénztárost, aki különben ez iránt kihallgattatván, ezt be is ismerte. Hogy milyen mértékben sikkasztotta el a nevezett a közpénzeket? ezt a további részletes vizsgálat lesz hivatva megállapítani, mely célból a főszámvevő a jövő héten megy ki ismét Kistelekre. Egyelőre maga a bűncselekmény elkövetése már kétségtelen s ezért Mayer Sándor közpénztárost márt is kísérték Szegedre, a csillagbörtönbe, vizsgálati fogságba, ami Kisteleken általános megdöbbenést keltett.

— **Esküvő.** Sággy Mihály helybeli községi iskolai tanító, lapunk ismert tehetséges tollu munkatársa, f. hó 15-én, szombaton tartotta esküvőjét Rutkay Karola k. a. tanító-nővel. Kívánjuk, hogy boldogságuk hosszú és örökké tartó legyen.

— **Tisztelt toronyóra!** Kicsinységünk teljes tudatában fordulunk magasságod kegyes színe elé, hogy az időjárast illetőleg, kissé pontosabb tessék lenni s böles előre látással ne maradjon olykor fél-fél órával is hátra, vagy valamivel ne siessen előbb. Mert, tetszik tudni, nekünk szegény halandóknak magasságodhoz kell alkalmazkodnunk s ha kegyed néha hamiskodik, keservesen adjuk meg az árát. Azért hát csak sziveskedjék pontosabb lenni, mit olyan gavallér toronyórától, mint Ön, annál inkább is joggal elvárhatunk, mert méltóztatik tudni, hogy a t. előjáróság atyai pártfogására egyáltalán nem is számíthat. Jobb erkölcsöket!

— **Álarozos bál.** A helybeli tüzoltó-egylet a f. hó 17-én, farsang másod napján, a „Csongrádi kaszinó“ nagy termében fényes álarozos bálát tart. A kik véletlenül meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak dr. Nagy Sándor tüzoltó főparancsnokhoz. Álarozokat és jelmezeket pedig Goda István vendéglős ur ad kölcsön csekély díjletézetése mellett. Melegen ajánljuk a bálát városunk közönségének figyelmébe azért is: mert a bál olyan nagyszabásúnak ígérkezik, minő még eddig városunkban sohasem volt.

— **Elviszik a dorozsmai méntelepet.** Kun-Dorozsma két dologról nevezetes. A szelmalmaról, amely nem forog a nóta szerint és a méntelepről, amely tűzveszélyben van a sok nádas ház között s amelyet ezért a méntelep parancsnoksága el akar helyezettetni. Az elhelyeztetés híre eljutott Szeged tanácsához is, amelynek László Gyula tanácsnok javaslatot tett, hogy átiratban kérdezze meg a méntelep parancsnokságát, igaz-e az a hír, hogy Dorozsmáról elszándékoznak vitetni a méntelepet s ha való a hír, milyen helyre tartanak igényt.

darazsaktól üldözöttek: arczukról és testükről vér csurog a sok marástól. A távolban bétszeres kőfallal körülvett vár látszik, tövében nagyszakállu öreg ember áll, köztük nagy pallosára támaszkodva Homér; odébb a pokoli forgó-szél forgatja, rángatja a sötét, fedett háttérben a lelkeket, melyek, mint a madarak repülnek tova.

Itt látjuk egész rémségében a kigyó farku óriás Minoszt, amint tüzes szemmel, viasorgó foggal bámul alá az örök zápor és jégesőben vergődő sokaságra.

Odébb az életben fűsvények és zsgoriak tolják fel s alá a pénzes tömlőiket, a tulsó parton pedig a hegyoldalból fakadó vízforrás bugyog alá a mélységbe s ott nagy mocsárt alkot, amelyben fejjel, lábbal, mellet ütik, verik, marczangolják egymást az elkarhozottak.

A mocsár végén torony áll s a háttérben az izzó belsejü kinok vára. A torony tetején a három furia vert tanyát. Elhaladva a szédítő magas várfalánál, az égő sírok mezejéhez jutunk, amelynek koporsóiban öreg emberek fekszenek. Itt van Anasztázus sirja, amelyet elhagyva megpillantjuk a bikafejü, könyvező Minotauruszt. Lent a völgyben feltűnik a vérpatak, melynek egyre szélesedő partjainál a centaurok lövik halálos nyilait.

A vízpartak tulsó oldalán az ember-erdő minden rémes szépségében tárul elénk. Az öngyilkosok erdejében a fák is emberalakúak, melyek tetejében az emberő arczu hársiak

ülnek. A fák között nőstény kutyáktól üldözött emberek futnak, kik közül néhány eléri a beláthatatlan homoksvatagot, amelyre lángpelyhek omlanak alá. A sivatagnak sziklavet határt, melynek tetején egy aranyfejü óriás öreg áll?

Tovább haladva Geryont, az emberarcu sárkányt pillantjuk meg. Alatta a kétségbeesztő, fullasztó gőzbe vissza futkosnak az életben gazemberek és az árkok, barlangok és mély kutakban keresnek menedéket az őket üldöző ördögök elől.

Az égő lábak mezeje, a jósok és kuruzslók bucsujárása után a kolosszális nagyságu szurok-tó vonja magára figyelmünket, amelynek gőzölgő buborékain át felmerülő alakokat az ördögök villával nyomják vissza.

Odébb a három karóval a földhöz erősített Pilátus, utánuk a tolvajok tűnek fel. Fölöttük egy centaur hátán lovagló sárkány rohan elénk, mely ádáz dühében tüzet okád. Ezek a lángok szintén emberalakot öltenek s minden művészettel mutatják be kínos szenvedésüket. Ezek közt Ulysses és Diomedes brilliánsan megcsinált alakjai domborodnak ki.

A polgári és vallási vizsalyt szítók kardal vannak megcsinálva és körmenetben haladnak az őket követő ás pallosát emelgető ördög előtt. Ezek a kioldók mintha egy végtelennél látszó völgy felé tartanának, amelynek egy óriás gödrében már már ott hevernek a beteg alaku hamisítók és egymással összegabalyodva, harapdálják egymást.

A háttérben a meglánczolt kezü óriások láthatók.

Végül következik a jég, a fagy, a megsemmisülés örök hazája. Az előtérben levő alakoknak a szemük is be van fagyva. Egyes alakok a jégből kiemelkedve, dühösen harapdálják egymás fejét. Az alakok szájából és orrából pára gyanánt száll ki a lélegzet. A háttérben megjelenik Luczifernek árnyékszerű óriás alakja hatalmas, művészies kidolgozásban.

Mindezzel azonban csak nagyjából és felette halványan tudtam önöknek a Pokol rémes szépségéről elmondani egyet-mást. Kezdhetném újra a Dante poklának itt megtestesített harminczhárom éneke bármelyikénél vagy folytathatnám ott, ahol a megbűnhődött gonoszok vezeklése véget ér, megtisztul a levegő, tiszta, azurkék lesz az égbolt s a messze magasban egy fénylő csillag ragyog a megtisztult lelkeknek, az örök béke, nyugalom, üdvösség határa: a mennyeknek országa, amely megbocsát a megtérő, bűnbánó bűnösnek, s megvigasztal bennünket is, akik végignéztük kinszenvedésüket.

S az emberi fantázia e legnagyobb alkotását csendesesen, minden előzetes zaj nélkül magyar színházi festőművészek csinálják, akiknek volt bátorságuk merész eszményükkel elébe vágni a külföld hírneves művészeinek, de akiknek nehéz, évekig tartott munkájuknál segítségükre voltak a színházi festőművészet összes újabb vívmányain kívül az elek-

— **Köhögés** rekedtség és elnyálkásodás ellen régen ismert háziszser a pemetefű. Ezen fűnek kivonatából Rétthy Béla b. csabai gyógyszerész cukorkát készít, melyben a pemetefű méltán dicséret hatásosságra, kellemes ízzel párosul. A pemetefű-cukorka minden gyógyszerárban kapható. Egy doboz ára 30 kr.

Örömmel tapasztaljuk, hogy **Ungváry László** 121 holdas czeplédi gyümölcsfa-iskola telepe nemcsak a hazában vált mindenki előtt ismeretessé, hanem most már szívesen keresik azt fel Románia, Bosznia, Hercegovina, Galiczia s főleg Ausztriából is a rendelők. És hogy a kényesebb izlésű külföldiek, mint vannak az Ungvárytól szállított csemetéikkel megelégedve, arra nézve többek közt szolgáljon tájékoztatóul **Umlauf csász. és kir. udvari kert igazgató (Bécs-Schönbrunn)** alább következő eredeti levele: *„Különös örömmre válik Önt értesítenem, hogy ideküldött csemetéi kifogástalanok és valóban szépek. Én csak elismeréssel nyilatkozhatom az ilyen kitünő minőségű anyag előállításáért és ezennel felkeresem Önt, hogy hasonló kifogástalan minőségben az itt leirandókat küldeni szíveskedjék.” Umlauf cs. és k. udvari kert igazgató (Bécs-Schönbrunn.)*

„**Vulcán**”. Nem mondunk sokat, midőn azt állítjuk, hogy a gépipar hazánkban olyan lendületet vett, miszerint Európának régi iparúzó államai irigységgel tekintenek ránk. A számos, utóbbi időben alakult iparvállalatok között a „Vulcan” gépgyár-részvénytársaságé — ezelőtt Gutjahr és Müller, Reinhard Fernau & Co. Budapest, V., Váci-ut 70. (fiókgár Bécs) — a legelső helyet foglalja el. Számítva a technika és szaktudományok haladásával, ezen vállalat gyárait a legújabb és legjobb munkagépekkel látta el és ez által olyan képesítettségre tett szert, hogy a budapesti és bécsi gyárak megtekintésére meghívott bel- és külföldi szakemberek osztatlan elismeréssel árasztották el. Nagyon messze vezetne, ha ezen gyár összes gyártmányait akarnók elősorolni, miért is csak a malomberendezési és malomgépeket, mindennemű szerszámgepeket fém, fa és kő megmunkálására említjük fel.

A milleniumi kiállítás látogatóinak különben bő alkalmuk nyílik a „Vulcan” gépgyár készítményeit megtekinteni.

trótechnika széles csodái. Mert a művész fáradhatlan buzgóságán és szilárd kitartásán kívül csakis az optikai fortélyokkal mesterkedő színházi festészet alkothat erről olyan világraszóló látványosságot, amely Dante fenséges költeményét a kellő erővel teheti szemlélhetővé.

Molnár és Trill festőművészek az 1900-iki párisi világkiállításra készítették körképüket és a magyar és idegen legjelesebb színházi festők, szobrászok és gépészek segítettek hozzá, hogy hatalmas művök szépségével, fantasztikumával és beosztásával minden más látványosságot felülmuljon. De a hazafiság által vezérelve, itt kezdik meg világi körutjukat a millennárius kiálltáson.

Vajjon mit szól majd a közönség, midőn belépve a magas sziklakapun, megpillantja a híres Lasciate ogni speranza felírást és sziklák és hegyszakadékok közt a poklon keresztül haladva, a csillagos égboltozat alá tér vissza?...

S most eszembe jut az a bodrosfejű, aranszőke asszony, aki szépsége eklatáns diadalában, a sikert megelőző izgalom mámoros szenzációjában csengő kacagással kérdi önmagától:

— Fogok-e tetszeni estőre?

CSARINOK

Látogatás egy Arkangyálnál.

Dráma 2 felvonásban.

Személyek:

Arkangyal
1-ső kéregető.
2-ik kéregető.
Halott bejelentő.
Harangozó.

Történi: a jelenkorban, Csernigrádon.

I. felvonás.

1. jelenet.

Arkangyal (a hivatalos helyiségében ül, mellett jobbról és balról bőrkötésű anyakönyvek: orrán pápaszem, fejeteteje csupasz, fényes, mint az ólomgomb. Néppárti vezérezikken töri az esztét, az ajtón gyengén kopogtatnak.)

Miféle szemtelen marha rugdossa azt az ajtót! Aki ily barom módon kopog kikorbaesolom, szétzedem! Nem hallottad te ökö! hozzon már be a fene!

2. jelenet.

1-ső és 2-ik kéregető: (félénken levett kalappal alázatosan belépnek) Dicsértessék a Jezus Krisztus!

Arkangyal: Mi a fészkes fene hurezol benneteket ide! Nem látjátok, hogy dolgom van. (Le veszi a szegről a korbácsot.) Nem hallottátok, hogy dolgom van, marhák! tüstént kotródjatok!

Kéregetők: A nagyra b. r. katolikusok templomot akarnak építeni, de szegénységük miatt elegendő összeggel nem rendelkeznek: alázattal kérjük fötisztelendőségüket: ne sajnáljon néhány fillért adományozni, hogy a mindenhatót mi is templomba dicséressük. A mi urunk Jezus Krisztus nevében könyörgünk tehát segélyért.

Arkangyal: Tüstént kotródjának kendtek a pokolba! Van nekem elég fizetni valóm. Fizessék kendtek ki az adómat, azután én is adok kendteknek. Most pedig, egy-kettő kifel!

Kéregetők: A Jezus Krisztus nevében esedeziünk!

Arkangyal: Még feleselni merészoltek kutyák! kifel! (a korbácsosul verni kezdi őket.)

Kéregetők: (kifel szaladnak) Adjon az Isten ezer annyit!

Arkangyal: (leül és ir, magában) Ezt a gazembert sehog sem tudom megrágnalmazni. Szemtelenül becsületes. Pedig kell, hogy valamit ráfogjak a liberális betyárra, ha mindjárt elítélnek is. (Az ajtót megkopogtatják.) Már megint valamelyik marha dörömböl. Dühösen kiált.) Be ne merészolj lépni te marha paraszt: mert agyonütlek! (Az ajtó kinyílik és egy öreg parasztember a fejét bedugja.)

3. jelenet.

Halott bejelentő: 8 éves unokám meghalt, azt jöttem bejelenteni.

Arkangyal: Még be mered dugni az orrod! (Botot vesz elő a sarokból és a bejelentő orrát meg akarja ütni.)

Halott bejelentő: (Az ajtót hirtelen becsapja kívülről.) Hát magával beszélni nem szabad.

Arkangyal: Dugd be csak az orrod, de tudom, hogy beverem!

Halott bejelentő: (Kivülről) Dugja a kórság! Ha nem írja be a halottam: hát Isten áldja meg!

Arkangyal: (A tentatartót felkapja és az ajtóhoz vágja) Kotródj a pokolba.

4. jelenet.

Harangozó: (Kopogtatás nélkül be lép a szobába)

Arkangyal: (Hátra tekint, meglátja a harangozót, oda rohan hozzá) Hát te akasztófára való, nem is kopogtatol. (Rettenetesen képen vágja.)

Harangozó: (Hanyat esik, azután hirtelen felugrik és elszalad.)

II. felvonás.

1. jelenet.

Történi a parochia előtt. 1. és 2. kéregető, Halott bejelentő, Harangozó feldagadt ábrázattal a zápfogát bal tenyerén tartja.

Harangozó: No már az igaz...

Halott bejelentő: Hogy fene.

1. kéregető: Arkangyal ez az Arkangyal.

2. kéregető: Az Arkangyala ne legyen! (Függöny.)

Felelős szerkesztő: **Héder János.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Férflaknak!

Férfigyengeségnél (impotencia) a cs. és kir. szab. **galvano-villamos készülékem** önhasználatra a legjobb szolgálatokat tesz.

— **Volta tanár rendszere.** —

Orvosilag ajánlva. Leírásokat küld borítékban 10 kros levéljeggy ellen.

Augenfeld J. elektrotechnikus,
Wien, IX., Türkenstrasse 4.

26-7

Megjelent:

3-1

FROMMER A. HERBERMAN UTÓDA

magnagykereskedésének

Főüzlet:
V., Tűkör-utca 5.

* BUDAPEST *

Fióközlöt:
VI., Angrássy-ut 1.

diszes főárjegyzéke, mely kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

„VULKÁN”**gépgyár részvény-társaság**

ezelőtt

Gutjahr és Müller — Reinhard Fernau & Co.

Budapest.

Bécs.

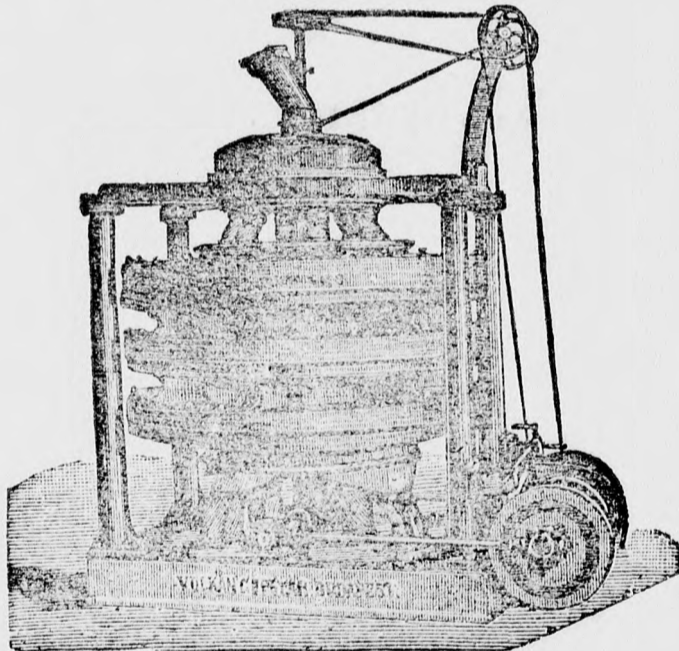
— az első rangu malomépítészeti gyárban —

BUDAPESTEN, V., külső vácsi-ut 70.

Sürgönyezim: „Gutjahr-vulkán.”

gyártanak

Sürgönyezim: „Gutjahr-vulkán.”

Az összes ipartűző államok-
ban szabadalmazva.**Lengő-szilagépek (Oscillir-Sichter)**Az összes ipartűző államok-
ban szabadalmazva.*Gutjahr-Müller es Söder szabadalma.*A tisztító és osztályozó-
gépek előnyei:Egyszerű és czélszerű szer-
kezet;üzem közben csekély keze-
lést igényel;a gép sokkal több tiszta darát
állít elő, mint bármely más
ily fajta gép;ugyanazon gépen a **legfino-**
mabb dercek, valamint a
legdurvabb darák tisztít-
hatók;munkaképessége rendkívül
nagy; a gép csekély tért
igényel;bármely malomban lényeges
üzemakadály nélkül lehet
ilyen gépekkel egy daratisz-
títást berendezni.

A „Lengő-szilagépek” előnyei:

Az őrleményeket tökéletesen szitálja és osztályozza; — a szitált lisztek tiszták, a dercek lisztmentesek és a darák „élesen” vannak osztályozva; — rendkívül egyszerű kezelés; — a szitált lisztnak tisztátalanítása egészen ki van zárva; — a géphez kevés szitabevonat szükséges; — a gép csekély erőt igényel; — a gép járása tökéletesen nyugodt; — automatikus üzeme igen alkalmas; — a gép egy egész cylinder-rendszert pótol; a gép munkaképessége felülmúlhatatlan;

továbbá:

tisztító- és osztályozó gépek*Schnetzer Ágoston szabadalma.*

A nevezett legújabb malmászati gépeken kívül gyártanak még: rögzítők, tarárok, gabona-osztályozógépek Bobby-féle rendszer és mások szerint „Vulkán” gabonatisztító- és kefélőgépek, őröljékek, gabona, liszt és darafelhúzó, szállítócsigák, dara-, liszt- és dercezhengerek, felhúzógépek és járószekek.

Továbbá téglagyártási gépek Hotop E. hirtveves rendszere szerint.

Nyersöntvények saját és idegen minták után, fogaskerekeket géppel formázva.

Mindennemű szerszámok fém, fa és kő megmunkálására.

Gőzgépek kipróbált rendszer szerint, vizikerekek, közlőművek (transzmissziók).

Kívánatra prospectusok és költségvetések küldetnek.

12-10

